

Predmet: Zvornik (Grujić Branko i dr.)
Veće za ratne zločine Okružni sud u Beogradu Republika Srbija
Broj predmeta: KV.5/05

Glavni pretres: 1. 02. 2006.

Izveštaj: Nataša Kandić i advokat Dragoljub Todorović, punomoćnici žrtava

Saslušanje svedoka Amira Jakupovića

Svedok Amir Jakupović je živio u Kozluku, gde je imao privatnu radnju. Prema kazivanju svedoka, Kozlučani su dobro živeli do 8. 04. 1992. sa dobrim komšijskim odnosima. Nakon 8. 04. Muslimani nisu mogli da izađu iz Kozluka. Prema Bijeljini, Janji i Zvorniku bile su postavljene barikade od strane srpskih vojnika, policajaca i TO. Svi su bili u uniformama. To su bili građani iz susednih sela i to uglavnom rezervni sastav policije i TO. Većinu njih je svedok poznao.

Kao vlasnik privatne radnje imao je propusnicu za kretanje, koju mu je izdao major Pejić, i on je svojim kamionom vozio sokove, kiselu vodu i jaja sa farmi u Kozluku u štab srpskih snaga u preduzeću *Standard*.

Svedok je poznao optužene Grujića i Popovića i prepoznao ih je u sudnici.

Svedok je bio član muslimanskog Kriznog štaba, kojim je rukovodio Fadil Banjanović.

Od 1. 05. do 26. 06. 1992. stanje u Kozluku je bilo nepodnošljivo. U selo su ulazili tenkovi, vojska je pucala po krovovima.

Prva tačka optužnice: deportacija Muslimana iz Kozluka

Dana 26.06. 1992. ujutro oko pet sati, svedok je bio u Kriznom štabu, kada je počela pucnjava koja je trajala sat vremena. Oko osam sati došao je srpski policajac i rekao da Fadil Banjanović u roku od 15 minuta mora doći u stanicu milicije u Kozluku. Pošto Fadil Banjanović nije spavao u svojoj kući, svedok je otišao da ga nađe i doveo ga je u kancelariju Kriznog štaba, gde je on uzeo sveske u kojima su bili spiskovi građana Kozluka. Ni jedan ni drugi nisu znali zbog čega ih policija traži. Kod policijske stanice videli su vojnike u uniformi, a tu su bili Branko Grujić i Jova Mijatović. Svedok kaže da je Banjanović ušao na sastanak sa njima. On nije prisustvovao. O tome svedok kaže: "... Fadil je ušao unutra, ja sam ostao i onda ja sam se uplašio pa sam ušao ja i čuo sam lično kad je g. Grujić naredio ili rekao Fadilu da nam više ne garantuje bezbednost i da u roku od sat vremena moramo da se iselimo". Kada je to predsednik Vlade Grujić rekao, prema rečima svedoka, u toj prostoriji je bio i poslanik Jovo Mijatović i nekoliko vojnika, koje svedok ne poznaje. Nakon te izjave predsednika Vlade svedok je izašao, a Fadil je ostao još nekoliko minuta.

Svedok kaže da su „u roku od 20 minuta došli autobusi, a rečeno nam je da za sat vremena obavestimo svet i da se spakujemo“. Fadil Banjanović je sa megafonom u ruci išao automobilom kroz selo i obavestavao meštane da moraju da se iseles i da dođu u zajedničko dvorište. U dvorištu je svako morao da priđe stolu i da se potpiše na jedan spisak. Svedok Jakupović je video taj spisak u Loznici i primetio je da su se svi potpisivali ispod teksta u kome je pisalo da dobrovoljno napuštaju Kozluk i da svu imovinu ostavljaju opštini. Posle potpisivanja ušli su u autobuse Drine trans iz Zvornika i kamione Vihor

transporta iz Karakaja, i u pratnji policije krenuli su prema Srbiji. Sa njima su krenuli i Muslimani iz Skočića i jedan manji broj iz Šepka, i neki iz Diviča koji su se zatekli u Kozluku.

Svedok je kategoričan da iseljavanje nije bilo dobrovoljno, da je bilo po naredbi, da je usledilo posle pljački njihovih kuća, bacanja bombi, otimanja automobila, maltretiranja i odvođenja žena. Prema svedoku, da je on mogao da sedne u svoj auto (a imao je dva), da stavi svoje stvari, povede porodicu i slobodno ode u Šabac ili Loznicu – to bi bilo dobrovoljno. Kolona autobusa i kamiona sa Kozlučanima krenula je prema mostu na Drini na Šepku. Celom dužinom puta stajala je naoružana vojska a na putevima su bile postavljene i barikade.

Tom prilikom ranjen je meštani Galib Hadžić. „Okolo kuće su gorele, četiri, pet kuća.“ Svedok tada nije niti čuo, niti video da je bilo ko maltretiran, ali su ljudi po dolasku na Palić pričali kako su maltretirani i kako su im tražili novac i zlato. Na taj način je potvrdio navode svedoka Banjanovića o tretmanu koji su meštani Kozluka imali prilikom pretresa.

Opisujući atmosferu u selu kada su se ljudi po naredbi okupljali u zadržnom dvorištu, svedok kaže da su se dešavale scene kakvih nema ni u filmovima: „Svet je paničio, bilo je dosta nepokretnog sveta, koje su nosili u dekama, u kolicima; narod je već bio pustio stoku, krave, ovce, pse. To je tako jezivo izgledalo, da su te životinje znale da se nešto dešava, pa su urlikale, zavijale.“

Kada je kolona autobusa i kamiona prešla most na Šepku, uputila se preme Loznici, pa Rumi, gde su prebačeni u stočne vagone, pa su železnicom nastavili put prema Šapcu, i dalje do Palića (Srbija). Na železničkoj stanici na Paliću vagoni su ostavljeni na slepom koloseku, gde su prenoćili. Zatim su prebačeni u sabirni centar. To je bila livada ograđena žicom. Na ulazu u sabirni centar postojala je mala prijavnica, pored koje su svi morali da prođu i daju svoje podatke. U Mađarsku su transportovani po grupama, kako su dobijali putne isprave.

Saslušanje svedoka Bakije Imamovića

Svedok je elektroinženjer po zanimanju. Pre rata radio je u fabrici *Glinica*. Živeo je u Kozluku.

Nakon što je u Zvorniku uspostavljena srpska vlast, počev od 8. 04. 1992. Bošnjaci nisu mogli da napuste Kozluk ni u jednom pravcu. Od tada do 26. 06. svedok ni jednom nije izašao iz Kozluka.

Sredinom aprila u Kozluk su došli Muslimani iz Skočića i Šepka, sa traktorima, automobilima, frezama i kamionima, spremni da se ise u pravcu Tuzle. I Muslimani iz Kozluka su bili spremni da se ise. Tada su u selo došli islamski verski starešina Muhamed efendija Lugavić, vladika Kačavenda, dr Muhamed Jelkić i još neki oficiri i civili. Iako poznaje optužene Branka Grujića i Marka Pavlovića, svedok nije siguran da li su oni bili među njima. Muslimanima su se obratili pomenuti verski i civilni predstavnici vlasti i obećali da će se svi problemi rešavati političkim sredstvima i da će sve biti u redu. Budući da su to govorili ljudi od autoriteta, narod je poverovao u njihove reči pa su svi odustali od iseljavanja i vratili se svojim kućama.

Prva tačka optužnice: deportacija Muslimana iz Kozluka

Oko 9:30 časova ujutro kod svedoka je došla komšinica i rekla mu da se moraju hitno spakovati i da dođu u dvorište zadržnog doma: “Rečeno je da prtljag bude što manji, po jedna torbica, jer nas je bilo četvoro u kući, imali smo dovoljno torbica i poneli smo uglavnom garderobu (farmerke, patike, džempere, košulje, veš, čarape, kao i novac)”. Iz jednog kraja Kozluka su se čuli pucnjevi i video se dim. Tom prilikom ranjen je Galib Hadžić.

Svedok je potvrdio navode prethodnih svedoka da su na samom ulazu u zadružni dom pravljene spiskovi meštana koji se iseljavaju. U ime porodice potpisivao se najstariji član porodice, navodeći broj članova domaćinstva. Prilikom ulaska u autobuse, Muslimane su pretresali policajci. Svedok nije video, ali je kasnije čuo da su nekim meštanima oduzeli novac i nakit.

Opisujući iseljavanje svedok je rekao da nije bilo dobrovoljno. On je, kao i drugi Muslimani, znao da su pucnjave u selu u funkciji zastrašivanja i da je po njih opasno da ostanu. Zbog toga je svedok jedva čekao da ode na neko bezbednije mesto.

Fond za humanitarno pravo